

**2021/2022 AKADEMİK YILINDA
GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERE İLİŞKİN
ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ DEĞERLENDİRME RAPORU***

1. BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği gereğince Üniversitemiz Engelli Öğrenci Birimi oluşturulmuş olup aynı zamanda her Fakülte / Yüksekokul / MYO / Konservatuvar / Enstitü 'den Engelli Öğrenci Temsilcisi atanarak sürece dahil edilmiştir. (EK-1)

Eğitim – Öğretim yılı başında engelli öğrenciler kayıt sırasında tespit edilip, birimiz ve eğitim aldıkları Fakülte / Yüksekokul / MYO / Konservatuvar / Enstitü Engelli Öğrenci Birim Temsilcileri hakkında bilgi verilmektedir. Aynı zamanda temsilci bilgileri her binada bilgilendirme afişi olarak bulunmaktadır. Engelli Öğrenci Biriminin web sayfasında da (<http://eob.baskent.edu.tr/>) bilgiler mevcuttur. (EK-2)

Engelli Öğrencilerimizin akademik ve sosyal hayatlarına yönelik engel türleri de göz önüne alınarak “Öğretim Elemanı Kılavuzu” hazırlanmış ve öğrencinin ihtiyaçlarına göre “Akademik Uyarılma Mektubu hazırlanarak eğitim hayatındaki uyarılamalara yönelik çalışma süreci başlatılmaktadır. (<http://eob.baskent.edu.tr/>) (EK-3)

2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında engel durumlarına göre eğitim gören engelli öğrencilerimizin listesi aşağıdadır.

Engel Durumu	2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı
Görme engelli	7 kişi
İşitme engelli	8 kişi
Zihin engelli	5 kişi
Ortopedik engelli	21 kişi
Süreçen hastalık	5 kişi
Genel toplam	44 Öğrenci (Öğrencilerimizin içinde birden fazla engeli olan mevcuttur.)

ÖĞRENİM DURUMU	KADIN ENGELLİ SAYISI	ERKEK ENGELLİ SAYISI
FAKÜLTELER	11 KİŞİ	16 KİŞİ
MESLEK YÜKSEKOKULLARI (MYO)	3 KİŞİ	7 KİŞİ
ENSTİTÜLER	2 KİŞİ	5 KİŞİ
TOPLAM	16 KİŞİ	28 KİŞİ

* Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin Yükseköğretim Kurumları Engelli Öğrenci Birimlerinin Görevleri (madde - 12) kapsamında hazırlanmıştır.

Her Eğitim-Öğretim yılı başında yeni kayıt olan öğrencilerimize ORY-100 Üniversite hayatına giriş dersi kapsamında tanıtımı yapılmakta olup 2021-2022 eğitim öğretim yılında Engelli Öğrenci Birim Üyesi Medikososyal Merkezi Müdürü Prof. Dr. M. Ergün Öksüz tarafından Engelli Öğrenci Birim çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.(EK-4)

ORY-100 Üniversite Hayatına Giriş dersi kapsamında “Öne Çıkan Değerlerimiz” başlığı adı altında engelsiz yaşam üzerine Fizyoterapist Özlem Sayılır Pektaş tarafından konu üzerine farkındalık yaratmak amacı ile seminer verilmiştir. (EK-4)

Hazırlanan 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılı raporumuzda da görüleceği gibi öğrencilerin akademik, fiziksel ve sosyal yaşamlarına yönelik ihtiyaçları doğrultusunda gerekli önlemler alınmakta, üniversitede bulunan diğer birimler ile eşgüdümlü olarak çalışmalar sürdürülmektedir.

Engelli öğrencilerimize anket yapılmış olup, öğretim elemanlarımızın bire bir öğrenci ve gerektiğinde veliler ile irtibat kurulup ihtiyaçlarının belirlenmesi, bildirilen ihtiyaçlara göre düzenlemeler yapılarak süreç yönetilmektedir. (EK-5)

Üniversitemizde öğrencilerimiz ve öğretim elemanlarımız, toplumun genelinde farkındalık yaratmak, bilinç düzeyini artırmak, duyarlılık yaratmak amacıyla akademik anlamda eğitimler, projeler, seminer, konferans, kermes vb. faaliyetleri idari birimlerle birlikte düzenlenmektedir. Öğretim elemanlarımız engellilik konusunda yapılan çalıştay ve eğitimlere gönderilmektedir.

YÖK tarafından düzenlenen “2022 Engelsiz Üniversiteler Ödülleri” için 114 Üniversitenin toplam 1074 başvuru yapılmıştır. Değerlendirme sonuçlarına göre; 84 üniversite toplam 384 bayrak almaya hak kazanmıştır. 12 üniversiteye toplam 43 program nişanı verilmiştir. ‘Engelsiz Program Nişanı’ kategorisinde Başkent Üniversitesi katılmış olduğu 5 program nişanında da ödül almaya hak kazanmış olup tüm üniversiteler arasında üçüncü olmuştur. (EK-6)

2022 YILI ENGELSİZ PROGRAM NİŞANI

SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU

- Büro Hizmetleri ve Yönetici Asistanlığı (%50 Burslu) – Bedensel engelli için yapılan düzenlemelerden dolayı,
- Turizm ve Seyahat Hizmetleri (%50 Burslu) – Zihin engelli, Bedensel engelli için yapılan düzenlemelerden dolayı,
- Radyo ve Televizyon Programcılığı (%50 Burslu) – görme Engelli için yapılan düzenlemelerden dolayı,
- Fotoğrafçılık ve Kameramanlık (Ücretli) – Bedensel Engelli için yapılan düzenlemelerden dolayı,

GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

- Grafik Tasarımı (Ücretli) – Görme Engelli, Otizm Spektrum Bozukluğu, Zihin Engelli, Bedensel engelli, Diğer için yapılan düzenlemelerden dolayı,

Ödül almaya hak kazanmıştır.

Engelli Öğrenci Birimi koordinatörlüğünde 11 Mayıs 2022 tarihinde Fakülte / Konservatuvar / Yüksekokul / MYO / Enstitü'den engelli bireylerin afet durumunda kurtarılmasına yönelik afet acil durum temsilcileri görevlendirilmiş olup bu kişilerin bilinçlendirilmesine yönelik engelli çalışanlarımız ve öğrencilerimiz için Sivil Savunma Amirliği, İş Güvenliği Birimi ve Afet Eğitim Müdahale Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFEM) iş birliği ile AFAD'dan gelen uzman tarafından bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları kapsamında genel bir eğitim verilmiştir. Süreçte yeni eğitim-öğretim yılında engeller özelinde bireyleri müdahaleye yönelik çalışmalar planlanmıştır. (EK-7)

2. ÜNİVERSİTEMİZİ TEMSİLEN 2021/2022 AKADEMİK YILINDA KATILIM SAĞLANAN FAALİYETLER:

03 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin düzenlemiş olduğu "Engelli Haklarında Güncel Durum 2021: Temel Hak ve Hürriyetler Bağlamında Erişilebilirlik" 3 Aralık Dünya Engelliler Günü Sempozyumu'na üniversitemizden Fen-Edebiyat Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Sema Sırma katılmıştır.

5. Oturum 16.30-17.15

Sağlık Hizmetlerine Erişim ve Covid 19 Sürecinde Erişilebilirlik

Oturum Başkanları:

Doç. Dr. Nalân ÇAPAN İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, FTR AD

Dr. Öğr. Üyesi İlyas KAYA İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı

Engelli Çocuklarda Oral Sağlık Dr. Büşra KARADUMAN¹, Doç. Dr. Mine KORUYUCU¹ İstanbul Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı

Hastanede Yatan Zihinsel Engelli Çocuklar: Annelerin Perspektifinden Eyşan HANZADE UMAÇ Koç Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Maske, Mesafe ve Hijyenin Ötesi: Engelli Bireyler Açısından COVID 19 Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem SEMA SIRMA Başkent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi

COVID 19 Pandemisinde Yükseköğretim Pratiklerinin Kapsayıcı Eğitim Bağlamında

Değerlendirilmesi Ayşegül R. AKSOY Şırnak Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

(EK-8)

16-17 Mayıs 2022 tarihinde "Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı" T.C. Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi ev sahipliğinde, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ve Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu İşbirliği ile düzenlenmiştir. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı, Engelli Öğrenci Birimi Üyesi Nermin Gül katılım sağlamıştır. (EK-9)

30.06.2022-01.07.2022 tarihleri arasında "14. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı" Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi ev sahipliğinde üniversite yerleşkesinde düzenlenmiştir. Eğitim Fakültesi Engelli Öğrenci Birimi temsilcisi Dr. Öğr. Üyesi Özgül Güler Bülbül "Akademik Hayata Erişim" temalı oturuma katılmıştır. (EK-10)

Engelliler Konfederasyonu'nun düzenlediği Avrupa Birliği tarafından desteklenen "Engelli Üniversite Öğrencilerinin Güçlendirilmesi" projesi kapsamında "Engelli Üniversite Öğrencilerinin Savunuculuk ve Katılımcılık Becerilerinin Geliştirilmesi" isimli projede Başkent Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörü Dr. Öğr. Üyesi Banu Erşanlı TAŞ Afiş Tasarım Yarışmasında Jüri Üyeliği ve Doç. Dr. Nihan Gider Işıkman'da Kısa Film Yarışmasında Jüri Üyeliği, makale yarışmasında Eğitim Fakültesinden Dr. Öğr. Üyesi Emine Arzu Oral jüri üyeliği, fotoğraf yarışmasında SBMYO Öğr. Gör. Hasan Eren Çalışkan jüri üyeliği yapmıştır. (EK-11)

3. FAKÜLTELERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

3.1. FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

Tekerlekli sandalyeli öğrencilerimize sandalyeye uyumlu masa hazırlanmış olup girdiği bütün ders ve sınavlarda bu masayı kullanmaktadır. Ek süreye ihtiyaç duyulması halinde gözetmen eşliğinde ek süre verilmekte bireysel olarak yazmakta zorlanan öğrencimiz için ise yazman sağlanmıştır.

Görme engelli öğrencimiz için 2 farklı uygulama yapılmaktadır yazılı verilen belgeler ve sınav kağıdı büyük punto ile yazılarak baskı alınmaktadır. Öğrencinin ek süreye ihtiyaç duyması halinde gözetmen eşliğinde ek süre verilmektedir.

Diğer engelli öğrencilerimizle yapılan görüşmede eğitim süreçlerine yönelik ihtiyaçlarının olmadığı bilgisi alınmış, özel bir uygulama yapılmamıştır. **(EK-12)**

Tekerlekli sandalye kullanan öğrencimiz üniversitemize ait araçla geliş gidişi sağlanmıştır. **(EK-12)**

3.2. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Sosyal Hizmet Bölümünde:

Fiziksel engeli olan 1 öğrencimize derste kullanabileceği bir masa yaptırılmış, ders aralarında dinlenebilmesi için yataklı sınıf tahsis edilmiştir. Sınavlarına ayrı bir sınıfta öğretim elemanı gözetmenliğinde ayrıyeten bir okuyucu ve işaretleyici öğretim elemanı görevlendirilmiştir. **(EK-13)**

Görme engeli olan öğrencimiz kendi isteği ile sınıflarda ön sırada boş yer bırakılmış olup sınav kâğıtları, ders notları, ders kaynakları ve ders içeriği büyük puntolu evraklar olarak sunulmuştur. Ders kaynakları ÖYS sisteminden paylaşılmaktadır. **(EK-13)**

Egzersiz ve Spor Bilimleri bölümümüzde;

SBB365 “Terapötik Rekreasyon” dersi kapsamında “Spor Engel Tanımaz” başlığı altında Gökkuşluğu İlkokul ve Ortaöğretimden engelli öğrenciler davet edilmiş 2 hafta çeşitli etkinlikler yapılmıştır. Öğrencilerimize ve derse katılan engelli öğrencilerimize farklı boyutlarda kazanım sağlamaları amaçlanmıştır. **(EK-13)**

Engellilere yönelik yapılan proje kapsamında bir kitap bölümü ve 3 ayrı TÜBİTAK projesi başvurusu gerçekleştirilmiştir. **(EK-13)**

Bölümümüz öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Erdoğan Ankara Şehir Hastanesinde 3 Aralık Dünya Engelliler Günü farkındalık etkinliğinde panelist olarak yer almıştır. **(EK-13)**

Engelliler Haftası nedeni ile 10 Mayıs 2022 günü “Sporda Başarı Hikayeleri” başlığı ile paralimpik okçuluk, atıcılık ve ampute futbolda başarılı örnekleri Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Başkanı ile birlikte Üniversitemizde konuk ederek farkındalık yaratmak amacıyla panel düzenlemiştir. **(EK-13)**

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü ile birlikte Engelli Öğrenci Birimi koordinasyonunda Engelliler Haftası nedeni ile 11 Mayıs'ta "Sporla Engeli Aşanlar" başlığında tekerlekli sandalye ile basketbol oynayan sporcuları, milli paralimpik yüzücümüzü, Türkiye Bedensel Engelliler Sağlık Kurulu Başkan Yardımcısı ile üniversitemizde misafir ederek farkındalık yaratmak amacıyla seminer düzenlemiştir. **(EK-13)**

3.3.GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Mimarlık bölümünde okuyan süregen hastalığı olan öğrencimiz ve Film Tasarımı ve Yönetimi bölümünde okuyan Serebral Palsili öğrencimizin sürece ilişkin istekleri olmamıştır. Fakültede eğitim gören engelli öğrencilerimiz için ihtiyaç halinde değişik sınıflarda tek kişilik sınıflarda gözetmen eşliğinde sınava girme imkanı sağlanabilmesi için karar alınmıştır.

Grafik Tasarım bölümümüzde:

2 zihinsel engelli öğrencimizin derslere gölge öğretmenleri ile birlikte girmesine izin verilmiştir.

Bölümümüz "Birlikte Yaşıyoruz ama Tanıyor muyuz? Disleksi ve Biz" teması ile bir proje gerçekleştirmiştir. Proje 3 adımdan oluşmuştur 1 Kasım 2021'de Dr. Selma ŞARDA tarafından disleksi anlatılmıştır. 5 Kasım 2021 günü proje 3 dersi kapsamında çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda disleksili bireylere yönelik "yapboz" tasarımı yapılmıştır. 12 Kasım 2021 günü çalıştay sergisi açılarak proje tamamlanmıştır. Bu sergide zihinsel engelli öğrencilerimizde çalışmalarını ile sergide yer almıştır. **(EK-10)**

Bölümümüz 4 Ekim "Hayvanları Koruma Günü" kapsamında Paw Guards platformunda destek ve katılımı ile otizm vakfı bünyesinde 2 Ekim 2021 günü otizimli bireyler ile sokak hayvanları için kulübe, yeme içme mama kabı ve tuval boyama etkinliği gerçekleştirilmiştir. **(EK-10)**

Bölümün 4. Sınıf zorunlu derslerinde GRA433 seminer dersini alan seçilmiş bir grup öğrenci davetliler önünde sunumlarını yapmışlardır. Bu sunumu yapanlar arasında atipik otizimli öğrencimizde başarıyla sunumunu gerçekleştirmiştir. **(EK-10)**

Fakültemizde eğitim görmekte olan engelli öğrencilerimizin desen çizimlerinden seçkilerden oluşan bir sergi fakültemizde açılmıştır. **(EK-10)**

3.4.İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Engelli öğrencilerimize ara sınav ve final sınavlarında ayrı sınıf ve ayrı gözetmen tahsis edilmiştir. Öğrencilerin ihtiyacı olduğu gözetmen okuma-yazma / işaretleme konusunda yardımcı olmuştur. **(EK-11)**

Üniversitemizin ÖYS sisteminde ders kayıtları elektronik formatta bulunmaktadır. İsteyenlere çıktı olarak da bu kaynaklar verilmiştir.

Güz döneminde mezun olan tekerlekli sandalye kullanan öğrencimize özel masa temin edilmiştir ve eğitim hayatı boyunca üniversiteye geliş gidişi özel araçla sağlanmıştır.

3.5.İLETİŞİM FAKÜLTESİ

İletişim Tasarımı bölümünde:

Sağ el hemiparazisi olan öğrencimizin uygulamalı dersinde bilgisayarda yapacağı projeler yerine araştırma ödevleri verilmiştir.

3.6. TİCARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünde:

Ortopedik engeli olan öğrencimiz için sınavlarda ek süre verilmiş olup ihtiyacı halinde ders notları ÖYS platformunda mevcuttur.

Tekerlekli sandalyenin girebileceği yükseklikte ve genişlikte masa temin edilmiştir. Kampüs içi ulaşımında ihtiyacı halinde destek sağlanmaktadır.

3.7. MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

Bilgisayar Mühendisliği bölümünde:

İşitme engelli öğrenciye ihtiyacına yönelik sınavlarda ek süre verilmiştir. **(EK-13)**

Biyomedikal Mühendisliği Bölümü ders danışmanı Prof. Dr. Dilek ÇÖKELİLER SERDAROĞLU tarafından BME336- Tıbbi Sistem Tasarımı ve Proje Yönetimi dersinde engelli bireylerin hayatını kolaylaştıran ve destekleyen “Protezdeki Deformasyona Karşı Kullanıcıları ve Üreticiyi Uyarın Akıllı Sistem” isimli proje Protez Protez Ortez Limited Şirketi ile beraber yürütülmüştür.

Yeni yapılan mühendislik fakültesi binası içerisinde görme engelli bireylerin hareketlerini kolaylaştıracak ve onların takibini sağlayacak proje pilot olarak seçilen koridorda uygulanacak olup inşaat sırasında teknik donanımlar hazırlanmıştır. 2022-2023 akademik yılında elektrik elektronik mühendisliği bölümü ile beraber çalışmak isteyen bilgisayar mühendisliği bölümü öğrenciler ile ekipler oluşturulmuştur.

3.8. EĞİTİM FAKÜLTESİ

Okul Öncesi Öğretmenliği Programında okuyan bedensel, işitme ve konuşma engeli olan öğrencimize ders ve sınav sürecinde sözel bilgiler yanında yazılı bilgilerin de paylaşılmasına, anlatıcıların ses düzeyinin olabildiğince yüksek tutulmasına ve gereksinim duyduğunda tekrarlama talebinde bulunması, sınıfta anlatıcıya yakın olması gereken durumlarda öğrenciye fırsat tanınmıştır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma bölümünde okuyan süregen hastalığı olan kız öğrencimiz ücretsiz olarak yurtlarda konaklamıştır.

4. MESLEK YÜKSEKOKULLARININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

4.1. SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU

Radyo ve Televizyon Programcılığı, Çocuk Gelişimi, Turizm ve Seyahat Hizmetleri, Fotoğrafçılık ve Kameramanlık, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı programlarında;

Ortopedik Engelli, Görme Engelli, İşitme Engelli, Zihinsel Engelli öğrencilerimize uygun olarak:

- Bireysel sınav imkânı,
- Soru sayısı azaltma ve yazı puntosu büyütme,
- Sınavlarda okuyucu ve işaretleyici / yazıcı imkânı,
- Yazı karakteri olarak Comic Sans ya da Arial gibi yazı karakterleri kullanılmış,
- Kısa cevaplı sorular sorulmuş,
- Doğru / yanlış ve boşluk doldurmalı sınavlar yapılmış,
- İhtiyaca göre ek süre verilmiş,
- Sınav programları düzenlenirken her güne bir sınav konulmuş,
- Klavye teknik dersinde öğrencilerin engelleri göz önüne alınarak olması gereken teknik yerine alışkın oldukları klavye düzeninde derslerde ve sınavlarda yazmalarına izin verilmiş,
- Sınavlarda sorumlu olacakları konular sadeleştirilmiş şekilde sunuldu
- Akademik anlamda yeterli içeriğe sahip, kısa ve kolay anlaşılır ders kitabı önerisinde bulunuldu,
- Ders izlenceleri Youtube, ÖYS ortamında yayınlandı,
- Ders notu ve tekrar çalışmaları MOODLE üzerinden (yanıtları üzerinde bulunan) verilmiştir,
- Öğrencinin engel durumundan dolayı yapamayacağı ENG127 Basic English dersi yerine CGP255 Topluma Hizmet Uygulamaları dersi verilmiştir.
- Üniversitemizin kanalı olan KANAL B 'de eğitime destek programları mevcuttur.

Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında öğrencilerimiz SERÇEV Engelsiz Mesleki ve Anadolu Lisesinin ve SERÇEV derneğini ziyaret etmiş olup Serebral Palsili öğrencimizde burada eğitim öğretim sürecinde yaşadıklarına ilişkin etkileyici bir sunum gerçekleştirmiştir. **(EK-14)**

Serebral Palsili öğrencimiz Star.com.tr 'ye engelli bir birey olarak üniversiteye nasıl hazırlandığını çabasını ve tamamladıktan sonraki hedefini, üniversitedeki sınıf arkadaşları ile birlikte yaşadıklarına yönelik röportaj vererek süreçle ilgili ve yaşadıkları ile ilgili durumu anlatarak farkındalık yaratmaya çalışmıştır. **(EK-14)**

4.2. ANADOLU OSB MESLEK YÜKSEKOKULU

Endüstriyel Kalıpcılık ve Elektronik ve Haberleşme Teknolojisi programları;

Zihinsel engeli ve ruh sağlığı bozukluğu (dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu) olan öğrencilerimiz için sınav soruları daha iyi ve anlamalarını kavramak amacı ile görsel şekiller ile ifade edilmiş sınava yönelik özel dersler verilmiş, ders kaynakları paylaşılmış, sınava hazırlık konusunda rehberlik edilmiş, sınavları bilgisayarda uygulamalı, çoktan seçmeli, eşleştirmeli ve figüratif sorular ile yapılmıştır. Sınav sonrasında cevaplayamadıkları sorular hakkında kendileri ile görüşülerek tekrar çalışmaları için teşvik edilmiştir.

Türk Dili - 2 dersinde Microsoft Teams sınıfı açılmıştır. Ekibe kaydını sağlayamayan engelli öğrencimizin ailesi ile iletişime geçilerek dersi takip etmesi sağlanmış olup öğrenciye sınavlarda ek süre tanınmıştır. Öğrencinin derse katılımını sağlamak amacı ile bireysel sorular yöneltilmiş, ders saatleri sonunda kısa sınav uygulamaları ile dersleri daha iyi anlamalarına katkı sağlanmıştır. Öğrencilerin ihtiyacı olduğu takdirde ders esnasında ara ara kısa molalar yapmasına izin verilmiştir.

Ders notları ÖYS üzerinden paylaşılmış hem sözel hem sunumlar ile olacak şekilde anlatım kolaylaştırılarak görseller ve örneklendirmeler ile zenginleştirilmiş yer yer hikayeleştirme tekniği ile canlandırmalar ve tatbikatlar yaparak akılda kalıcı örneklerle sunulmuştur. Ayrıca açık erişim olan video barındırma siteleri üzerinden ve sanal tahta uygulamaları ile kayıtlar ve linkler paylaşılmıştır.

Whatsapp gurubu kurularak sosyal iletişim uygulamaları ile her an ulaşılabilir olmuşlardır.

4.3. SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

Anestezi Programında okuyan işitme kaybı olan öğrencimize ders notları ders öncesi ya da hemen sonrasında ÖYS sistemine yüklenmesi, mail adresine gönderilmesi sağlanmıştır. Anatomi ve fizyoloji dersleri için Teams'den ders kayıtlarını tekrar dinlemesi öğretim elemanı tarafından sağlanmıştır.

21 Mart Down Sendromu gününde farkındalık yaratmak için panel düzenlenmiştir.

Böbrek Haftası nedeniyle bu hastalıklara dikkat çekmek için 10-11 Martta Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ortak “ Herkes İçin Böbrek Sağlığı” bilgi eksikliklerini gidermek başlığında panel ve Kızılay Meydanında farkındalık etkinliği düzenlenmiştir.

5. ENSTİTÜLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

5.1.FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümünde lisansüstü eğitim yapan 1 görme engelli ve Bilgisayar Mühendisliği bölümünde doktora yapan 1 bedensel engelli öğrencimiz bulunmaktadır. Bu öğrencimiz aynı zamanda Mühendislik Fakültemizde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaktadır. Eğitim sürecinde her ikisinin de ekstra uygulamaya ihtiyacı olmamıştır. Dersler BUOBS, ZOOM, MS Teams üzerinden yapılmış olup ders kayıtlarına erişim ÖYS üzerinden mümkün olmaktadır.

5.2 SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İktisat bölümünde lisansüstü eğitim yapan işitme engelli öğrencimiz aynı zamanda Engelli Öğrenci Biriminde çalışmakta olup engelinden kaynaklanan ihtiyacı olmamıştır. RTS ve Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı ana bilim dallarında lisansüstü öğrenimlerine devam eden ve tekerlekli sandalyede olan öğrencilerimizin de ekstra bir ihtiyacı olmamıştır. Dersler “ZOOM” uygulaması, e-posta ve Whatsapp gibi elektronik iletişim araçları kullanılarak sorunsuz yürütülmüştür. Ders sunum ve notları ÖYS sisteminde mevcuttur.

5.3 SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Engelli öğrenci bulunmamakla birlikte Engelli öğrenci Biriminin koordinatörlüğünde Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin de dahil olduğu “Sporla Engelleri Aşanlar” semineri birlikte düzenlenerek konu hakkında farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. (EK-9)

6. YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULUNUN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

Akademik İngilizce sınavlarında görme engelli öğrencimize büyük punto ile soru kâğıtları hazırlanmış olup dinleme sınavında ise öğrenciye 3 kere dinleme hakkı verilmiştir. Ders kitaplarının dijital hali verilmiştir. Öğrencinin kendi İpad'ini kullanmasına izin verilmiştir. Derslerde eğitime yakın olacak şekilde oturma imkanı sağlanmıştır.

Bedensel, görme ve zihinsel engelli öğrencilerimize sınavlara tek başına girme imkanı, ek süre ve yazıcı imkanı sağlanmıştır.

7. DAİRE BAŞKANLIKLARIN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

7.1. SAĞLIK, KÜLTÜR VE SPOR DAİRE BAŞKANLIĞI

7.1.1. Kültür Hizmetleri Müdürlüğü

03 Aralık 2021 tarihinde Dünya Engelliler Günü nedeniyle şiir dinletisi yapılmıştır. (Engellim Olma, Duyarlı Başkent ve Edebiyat Topluluğu ortak etkinliği) (EK-15)

7.1.2. Spor Hizmetleri Müdürlüğü

10 - 16 Mayıs 2022 tarihlerinde Engelli Öğrenci Birimi ile birlikte Engelliler Haftası nedeniyle “Başkent Okçuluk Turnuvası” düzenlenmiştir. Turnuvaya Türkiye, Dünya ve Avrupa şampiyonlarının da katıldığı 25 engelli ve 30 sağlıklı sporcu olmak üzere 55 sporcu katılmıştır. (EK-16)

7.1.3. Yurtlar Müdürlüğü

MS hastası 1 kız öğrencimize yurtlarımızda ücretsiz konaklama imkanı verilmiştir.

7.2.YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRE BAŞKANLIĞI

SKS Daire Başkanlığı, Kültür Hizmetleri Müdürlüğü, Engelli Öğrenci Birimi yeni ofislerinde erişimi sağlamak amacıyla merdivene koltuk tipi engelli asansörü montajı yapılmıştır. Aynı zamanda bu binada sosyal amaçlı salona ve bina girişine engelli rampası yapılmıştır. (EK-17)

Bütün binalarımızda Braille alfabesi ile yönlendirmeler ve hissedilebilir yüzeyler yapılmıştır. (EK-17)

7.3.KÜTÜPHANE VE DÖKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

Aralık 2021 tarihi itibariyle görme engelli bireyler için e-kütüphane portalı web sayfamıza eklenerek 20.000'e yakın kitap sisteme yüklenmiş ve yüklenmeye devam edilmektedir. Web sayfası üzerinden “Hızlı Erişim” altında e-kütüphane portalına girerek <http://engelsizerisim.baskent.edu.tr/kutuphane/> adresini tıklayarak kullanıcı adı ve şifre ile erişim sağlanmaktadır.

Görme engelli bireyler için kütüphanemizde özel oda bulunmakla birlikte her türlü teçhizat mevcuttur.

Kütüphanemizde işitme engelli bireyler için “indüksiyon cihazı” bulunmaktadır.

Kütüphanemiz görme engelli, işitme engelli bireyler için ulaşılabilir. (rampalar, asansör, zeminde hissedilebilir yüzeyler, raf aralıkları geniş olup zeminde engel teşkil edecek hiçbir şey bulunmamaktadır. Görme engelli bireyler için Braille ile yönlendirmeler ve acil çıkış durumlarında kullanılmak üzere ses alarm yönlendirme sistemleri takılmıştır. **(EK-18)**

7.4. BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI

Engelliler İçin Elektronik Kütüphane Projesinde kullanılmak üzere; Linux Tabanlı İşletim Sistemi, Mysql, Apache2, Php 7.4 ve Phpmyadmin, FTP erişimi, SSH erişimli sunucu kurulumu ve Engelli Öğrenci Birimine tahsis edilmiştir.

8. MERKEZLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

8.1.KARİYER YÖNLENDİRME MERKEZİ

KYM tarafından “ZOOM” üzerinden düzenlenen “Kariyer Yolculuğum / Başkentli Mezunlar Anlatıyor” etkinliğine 12 fakülte, 5 MYO katılmıştır. Engelli öğrencilerinde bu etkinliklere katılımı sağlanmıştır. **(EK-19)**

20 Nisan 2022 tarihinde “ZOOM” üzerinden yapılan çeşitli sektörlerden 6 firmanın katılım sağladığı “2022 Kariyer Fuarı” etkinliğe engelli öğrencilerimiz de katılmıştır. **(EK-19)**

Engelli bireylere yönelik 4 Şubat 2022 ve 22 Nisan 2022 tarihlerinde Trendyol ve Siemens firmalarının işe alımı yaptıkları etkinlikler engelli öğrencilerimize e-mail ile bildirilmiş KYM ve Engelli Öğrenci Birimi'nin web ve Instagram sayfalarında duyurulmuştur. **(EK-19)**

8.2.PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK MERKEZİ

17.01.2022 tarihinde engelli öğrencilere anket yapılmış olup anket dolduran öğrencilerden iki öğrenci yüz yüze, bir öğrenci ise online olarak danışmanlık hizmeti almak istemiştir. **(EK-20).**

9. KOORDİNATÖRLÜKLERİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FAALİYETLER, ENGELLİ ÖĞRENCİLERE SAĞLADIKLARI İMKÂNLAR

9.1. ORY-100 - KG KOORDİNATÖRLÜĞÜ

ORY-100 Üniversite Hayatına Giriş dersi kapsamında “ZOOM” üzerinden 17 Eylül 2021 de 11 Aralık 2021 tarihlerinde Engelli Öğrenci Birim Üyesi ve Medikososyal Merkez Müdürü Prof. Dr. Ergün ÖKSÜZ tarafından seminer sunulmuş ve birimin tanıtımı yapılmıştır. **(EK-4)**

9.2. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE UYGULAMALARI (BTU) KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Web sitemiz aracılığıyla engelli öğrencilerimize yönelik duyuru yapılmış olup dersi alacak öğrencilere bilgilendirme yapılmıştır. **(EK-21)**

Tüm ders notları (sunular, videolar vb.) elektronik formattadır. MOODLE ÖYS sisteminden internet bağlantısı ile ulaşılabilir. Ayrıca Microsoft Teams canlı ders kayıtlarına kolay bir şekilde erişim sağlanabilmesi için MOODLE ÖYS ders sayfasına bağlantı eklenmiştir. Öğrenci dilediği zaman dilediği yerden eş zamanlı veya eş zamansız bağlanarak derse ve ders notlarına giriş sağlayabilir. **(EK-21)**

BTU-100 Bilgisayar Okuryazarlığı / ICT 100 Computer Literacy dersleri uzaktan öğretim yöntemleri ile yürütülmektedir. Bu derslerin ara sınavı ve devam zorunluğu yoktur. Final sınavında iki engelli öğrencimiz ayrı salonlarda sınava girmiş olup engel durumlarına göre sorularda yazılı görseller kaldırılarak yazılı, anlaşılır hale getirilmiştir. **(EK-21)**

10. GENEL HİZMETLER

Kampüs içerisinde ulaşım ile ilgili hizmet isteyen öğrencilerimize yardımcı personelimiz ve gerekirse araç ile ulaşımı sağlanmıştır.

Tekerlekli sandalye kullanan 2 öğrencimizin ev – kampüs - ev arasında ders programlarına göre ulaşımını sağlanmıştır.

Sivil Savunma Amirliği tarafından seçilmiş personele bedensel engelli bireylerin acil durum, kurtarma ve tahliyesine yönelik eğitim ve tatbikat düzenlenmiştir. **(EK-7)**